

УДК 821.521
М91

Серія «Художня література»

Originally published by Bungeishunju Ltd. 2016.

All rights reserved.

Перекладено за виданням:
Sayaka Murata. Konbini Ningen / Murata Sayaka. —
Tokyo : Bungeishunju Ltd., 2016. — 160 p.

Переклад Дарини Павлової

Мурата С.

М91 Дівчина з крамнички / Саяка Мурата ; пер. Д. Павлової. — Х. : Віват, 2026. — 128 с. — (Серія «Художня література», ISBN 978-966-942-826-4).

ISBN 978-617-17-1341-3 (укр.)

ISBN 978-4-16-390618-8 (яп.)

Змалку Кейко вважали дивакуватою, зануреною у власні мрії. Батьки боялися, що реальний світ рано чи пізно її просто виштовхне. А потім Кейко влаштувалася до комбіні — крамнички за рогом. І нарешті була щаслива. От тільки молодша сестра, подруги та навіть деякі співробітники вважали інакше. Як може бути щасливою тридцятишестирічна самотня жінка, що весь час віддає роботі? Кейко щиро не тямить, як поводитися в цьому світі. І коли в її житті з'являється він, усі полегшено зітхають. Бо тепер Кейко нарешті стане «нормальною». Її вибір простий: жити для інших або для самої себе...

УДК 821.521

ISBN 978-966-942-826-4 (серія)
ISBN 978-617-17-1341-3 (укр.)
ISBN 978-4-16-390618-8 (яп.)

© Orkha Creative, cover illustration art,
2019 Licensed through Gramedia
Pustaka Utama, Indonesia
© Sayaka Murata, 2016
© ТОВ «Видавництво «Віват»»,
видання українською мовою, 2026

Крамничка товарів найпершої потреби — це світ звуків. Від деренчання дзвоника над дверима до голосів телезірок, які рекламують нові продукти по кабельному телебаченню в крамниці, вигуків працівників, пікання сканера штрихкодів, шурхоту, з яким покупці дістають товари та кладуть їх у кошик, і цокання підборів по підлозі. Усе це зливається у звук крамниці — звук, який пестить мої барабанні перетинки.

Я чую, як на місце пластикової пляшки, яку покупець дістав з холодильника, вистрибує нова, і відразу зводжу очі. Прохолодний напій — часто останнє, що покупці беруть перед тим, як піти на касу, і моє тіло негайно реагує на цей звук. Я бачу жінку, яка роздивляється десерти, тримаючи в руці пляшку мінеральної води, і опускаю очі.

Поки я розкладаю щойно доставлені онігірі — рисові кульки, моє тіло всотує й аналізує безліч звуків у комбіні¹. О цій годині найкраще продаються рисові кульки, сендвічі та салати. Сугавара — вона теж улаштувалася сюди на неповний робочий день — в іншій частині крамнички перевіряє товари ручним

¹ Назва невеликої японської крамниці, що працює цілодобово, має широкий асортимент найнеобхідніших товарів та розташована якнайближче до потенційних покупців і в густозаселених районах. (Тут і далі прим. пер.)

сканером. Я далі охайно розкладаю свіжу, запаковану машинами їжу на охолоджуваних полицях. Посередині розмішую у два ряди кульки з новим смаком: пряний кав'яр із сирним кремом, поряд викладаю дві смужки бестселеру нашої комбіні — тунець під майонезом, а потім найменш популярні — із сушеним тунцем у соєвому соусі. Швидкість має значення, і я майже не думаю: мозок, засвоївши правила, передає сигнали рукам.

Почувши дзенькіт монет, нашорошено озираюся й дивлюся на касу. Я гостро реагую на цей звук, бо покупець, який заскочив по цигарки чи газету, часто брязкотить монетками в руці або кишені. І справді, до каси підходить чоловік, в одній руці тримає бляшанку кави, а другу сховав у кишеню. Я швидко пересуваюся крамницею і прослизаю за стійку, щоб не змушувати його чекати.

— Раді вітати! Доброго ранку!

Уклонившись, беру бляшанку кави, яку він просягає.

— О, і пачку цигарок.

— Хвилинку.

Дістаю пачку цигарок і сканую код.

— Торкніться екрана та підтвердіть, будь ласка, свій вік.

Коли чоловік це робить, я помічаю, що, торкаючись екрана, він переводить погляд на вітрину з фастфудом. Я могла б запитати, чи хоче він чогось іще, та позаяк покупець сумнівається, купувати чи ні, даю йому спокій і чекаю.

— І корндог.

— Так, зараз. Дякую.

Дезінфікую руки антисептиком, відчиняю вітрину та дістаю корндог.

— Покласти гарячу їжу й холодний напій у різні пакети?

— О, ні, не переймайтеся. Можна разом.

Складаю бляшанку кави, цигарки й корндог у маленький пакет. Досі чоловік брязчав монетками в кишені, але тепер раптом потягнувся до нагрудної кишені, ніби щось пригадавши. Я одразу розумію, що він платитиме карткою.

— У мене картка «Сюїка».

— Звісно, пане. Прикладіть, будь ласка, сюди.

Я інтуїтивно зчитую найменші жести й кожен погляд покупця, і мое тіло рефлекторно відповідає. Вуха й очі — важливі сенсори, які вловлюють кожен рух і кожне бажання. Намагаючись не завдати покупцеві дискомфорту пильним спостереженням, я швидко воруху руками в унісон отриманим сигналам.

— Ваш чек, пане. Дякую за покупку!

— Дякую, — каже він, бере чек і йде.

— Вибачте, що змусила вас чекати, — кланяюся жінці, яка стояла в черзі за чоловіком. — Раді вітати!

Я відчуваю, що в залитому сонцем комбіні ранок минає добре. За склом вимитих від відбитків пальців вікон квапливо проминають люди. Початок нового дня, коли світ прокидається й коліщатка часу починають крутитись. Я одне з тих коліщаток, які обертаються та обертаються. Я частина світу, приведена в дію, частина, яка рухається протягом часу доби, що зветься ранком.

Біжу назад, аби викласти ще онігірі, коли до нас звертається наша начальниця, пані Ідзумі:

— Пані Фурукуро, скільки купюр по п'ять тисяч ен лишилося в тій касі?

— Ем, лише дві.

— О боги! Мабуть, багато покупців платить десятитисячними купюрами. У сейфі теж лишилося мало. Піду сьогодні в банк, коли мине час пік і до- ставлення закінчаться.

— Так, дякую!

Пані Ідзумі була тимчасовою працівницею при- близно мого віку, але в нічній зміні вкрай бракувало людей. Тому менеджер крамнички сам почав пра- цювати вночі, а пані Ідзумі призначив начальницею денної зміни, так ніби вона була постійною праців- ницею, яку прислали з головного офісу.

— Добре, тоді десь о десятій піду розміню гро- ші. І ще я пригадала, що сьогодні мають доставити спеціальне замовлення — суші-кишеньки, тож, будь ласка, подбайте про нього.

— Гарзд!

Дивлюся на годинник: майже пів на десяту. Нев- довзі ранкова метушня вляжеться, а мені треба буде розібратися з доставкою і приготуватися до обідньої метушні. Розминаю спину та повертаюся в залу, щоб розкласти решту рисових кульок.

Я невиразно пам'ятаю, що було до того, як я пе- ревітлілася в працівницю крамнички. Я народилась у звичайній родині, мене з любов'ю виховували в нормальному спальному районі. Проте всі вважали мене досить дивною дитиною.

Наприклад, одного разу я побачила в парку мертву пташку. Вона була маленька, блакитнувата, певно, чиясь домашня улюблениця. Вона лежала там зі скрученою шиєю та заплющеними очима, й інші діти зі сльозами обступили її. Одна дівчинка почала:

— І що нам тепер із нею...

Однак, не давши їй закінчити, я схопила пташку й побігла до лави, де моя мама розмовляла з іншими матерями.

— Що таке, Кейко? О! Пташечка... Цікаво, звідки вона тут узялася? — ніжно сказала вона, глядячи мене по волоссю. — Бідолашна. Поховаймо її?

— З'їжмо її!

— Що?

— Але ж татові подобається якіторі?¹ Підсмаж- мо її та з'їжмо на вечерю!

Мама приголомшено дивилася на мене. Я вирі- шила, що вона не розчула, тому повторила, цього разу чітко вимовляючи слова. Чиясь мати, яка сиділа поруч із моєю, глипала на мене, її очі, ніздрі та рот нагадували п'ять ідеальних О. Вона була така смішна, що я мало не розреготалася. А потім я помітила, що вона дивиться на пташку в моїх долонях, і зрозуміла, що татові буде мало такої невеличкої пташини.

— Може, я дістану ще? — запитала я, обвівши поглядом кількох пташок, що стрибали довкола.

— Кейко! — докірливо вигукнула мама, нареш- ті отямившись. — Поховаймо пташку, зробимо їй

¹ Японська страва зі шматочків курки (з нутрощами), під- смажених на бамбукових шампурах.

могилку. Дивися, усі плачуть. Мабуть, її друзям сумно, що вона загинула. Бідося!

— Але вона вже мертва! З'їжмо її!

Мамі забракло мови. Зачаровано уявляла, як уся наша родина — батьки, я та маленька сестричка — збираються на вечерю за столом. Тато завжди розхвалював якіторі, а що таке якіторі, якщо не смажена пташка? У парку їх було ще чимало, тож треба лише ввіймати та принести додому. Я не розуміла, навіщо ховати птаха, якщо його можна з'їсти.

— Глянь-но, пташка така мила! — із притиском сказала мама. — Улаштуймо їй могилку, щоб усі могли покласти на неї квіти.

Так ми і вчинили. Усі плакали над бідолашною мертвою пташкою. Вони походжали довкола і вбивали квіти, видираючи їхні стеблини та приказуючи:

— Які гарні квіточки. Пташці вони сподобалися б.

Це було так дивно, що я подумала: «Мабуть, усі вони божевільні».

Ми поховали пташку в ямці, викопаній по інший бік паркана з написом «Не заходити», й поклали на могилку трупики квітів. Хтось приніс зі смітника паличку від морозива, щоб якось позначити могилу.

— Бідна пташка. Це так сумно, Кейко, еге ж? — усе бурмотіла моя мама, ніби намагаючись мене переконати.

Та я ані трохи не сумувала.

І таких випадків було чимало. Якось, коли я навчалася в початковій школі, під час перерви на шкільному майданчику зчинився гармидер — хлопці розпочали бійку.

Хтось із дітей кричав: «Покличте вчителя!» — а дехто: «Розбороніть їх!» Отож я пішла до сараю з інструментом, узяла лопату, підбігла до одного з розбишак і гепнула його по голові. Коли він упав, тримаючись за голову, усі заверещали. Побачивши, що він не рухається, я перемкнулася на іншого хлопця й замахнулася на нього лопатою.

— Кейко, припини, будь ласка, — плаксиво благали мене дівчата.

Прийшли вчителі. Шоковані побаченим, вони вимагали від мене пояснень.

— Усі просили зупинити їх, отож я так і зробила.

— Жорстокість — це погано, — знічено пояснювали ошелешені вчителі.

— Проте всі казали, що треба зупинити Ямадзакі й Аогі, щоб вони не бились! Я просто подумала, що це найшвидший спосіб, — терпляче пояснила я.

Ну чому вони так розлютились на мене? Я ніяк не могла второпати.

Учителі зібралися на нараду, а маму викликали до школи. Коли я спостерігала, як вона кланяється та перепрошує знову й знову, дивлячись на її чомусь таке серйозне обличчя, я нарешті зрозуміла, що, можливо, мені не слід було так чинити, проте не могла втямити чому. Або от, наприклад, той випадок, коли з нашою молодого вчителькою сталась істерика. Вона несамовито горлала й біла журналом об стіл, а всі плакали і вмовляли її:

— Пробачте нас, пані! Будь ласка, не треба!

Щоб учителька замовкла, я підбігла й смикнула вниз її спідницю разом із трусиками. Це так